

PORĘCZE (2) *sb n*

o jasnej e z tekstu nie oznaczającego -é.

sg *N* poręcze (2). ◇ [G poręczą. ◇ A poręcze. ◇ I poręczem; -(e)m, -em. ◇ pl A poręczą. ◇ I poręcz(a)mi.]

Sł stp: poręcz, poręcze, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) i XVIII w.: poręcz, poręcze.

1. *Gruba listwa przy schodach, mostach, służąca do trzymania się i zabezpieczająca przed spadnięciem; climacter, lorica Mącz; fulcra Vulg (2) : Lorica etiam significat, Podporę v wchodów mostów których się trzymamy abyśmy się nieścocili albo nie vpádli/ Poręcze właśnie zowiemy. Mącz 197d, 57b; [Item [ma] wschody trzy sporęczeni y yedną komorą zedk vbudowacz ZapWpolActAdv 1549, 205/12; Pinnaculum poręcze blankowanie Glosy II nr 133/46; I mnie się noga mało nie zemknęła, Aliż się ręka poręcza ujęła Otwin(?)Erot 124, 128; W tem budowaniu jest zamknięcie dwoje, jedno ode wsi ze wzwodem, [...] drugie z zamku drzwiami spuścistemi z poręczem, na wielkich żelaznych zawiasach LustrPom 195, 193; WujBib 3.Reg 10/12; Poręcze/ Climacter, lorica. Volck Sss2v].*

2. [*Oparcie krzesła (z tyłu i z boku); brachiola Vulg; Fulmentum cubitorum in sede, reclinatorium Cn: piąty mały stolik farbowany także; zedle 3 z poręczami, jachteli do dwu waru InwMieszcz 1593 nr 290; Sprawił też król łtolicę wielką z kości łtoniowéy/ y opráwił ią łczérym złotem. Széść téz łtopniów po których wftępowano ná łtolicę/ y podnózek złoty/ y dwoie poręcza z obu łtron/ á dwa łwy łtojące v poręcza WujBib 2.Par 9/18.]*

Synonimy: 1. blankowanie, podpora.

MN